

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Рішенням Вченої ради Київського
університету імені Бориса Грінченка
31 березня 2016 р., протокол № 3

Голова Вченої ради, ректор
Огнев'юк Віктор Олександрович

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Релігієзнавство»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 031 Релігієзнавство
Кваліфікація: доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки»
зі спеціальності «Релігієзнавство»

Введено в дію з 01.09.2016 р.
(наказ від 29.04.2016 р. № 232)

Київ – 2016

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма розроблена на підставі Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінетів міністрів України від 23.03.2016 р. №261. Стандарт вищої освіти відсутній.

Розроблено робочою групою у складі:

Ломачинська Ірина Миколаївна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Інституту суспільства (*керівник проектної групи*);

Шепетяк Олег Миколайович, доктор філософських наук, доцент, професор кафедри філософії Інституту суспільства;

Ковальчук Наталія Дмитрівна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Інституту суспільства;

Гитаренко Віта Володимирівна, кандидат філософських наук, доцент, науковий співробітник відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г.С.Сковороди НАН України.

Зовнішні рецензенти:

Саган Олександр Назарович, провідний науковий співробітник Інституту філософії імені Г.С.Сковороди НАН України, доктор філософських наук, професор;

Гаврилюк Тетяна Вікторівна, завідувач кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту, доктор філософських наук, доцент.

Освітньо-наукова програма запроваджена з 01.09.2016 року.
Термін перегляду освітньо-наукової програми 1 раз на 4 роки.

Актуалізовано:

Дата перегляду ОП / Внесення змін до ОП			
Підпис			
ПІБ гаранта ОП			

I. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 031 Релігієзнавство

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Київський університет імені Бориса Грінченка Інститут суспільства
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Спеціальність: 031 Релігієзнавство Кваліфікація: доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки» зі спеціальності «Релігієзнавство»
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Релігієзнавство
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Національне агентство забезпечення якості вищої освіти, Україна Термін подання програми на акредитацію – 2020 р.
Цикл/рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень НРК України – 9 рівень FQ-EHEA – третій цикл EQF LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньо-наукової програми	2020 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/doktor-filosofii.html
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Забезпечити освітньо-наукову підготовку дослідників у галузі знань 03 Гуманітарні науки зі спеціальності 031 Релігієзнавство, яка передбачає успішну реалізацію наукового дослідження, створює умови для розвитку наукового мислення, дослідницької компетентності та самореалізації здобувачів, стимулює вироблення нових інноваційних ідей та проєктів.	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область	<i>Об'єкти вивчення та діяльності:</i> своєрідність вияву релігійного феномену; механізм його дії на індивідуальному та суспільному рівнях буття; особливості його функціонування в історії суспільства; точки дотику й шляхи взаємодії з іншими сферами культури – мораллю, мистецтвом, наукою тощо. <i>Цілі навчання (очікуване застосування набутих компетентностей):</i> формування у здобувачів здатності до наукового пошуку, організації та проведення наукових досліджень у галузі релігієзнавства для розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем суспільства.

	<p><i>Теоретичний зміст предметної області (поняття, концепції, принципи та їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів):</i> філософське осмислення феномену релігії, визначення сутності релігії, розкриття особливостей релігійної свідомості, закономірності відтворення структурних елементів релігії, дослідження головних напрямків сучасної філософії релігії; історіософська інтерпретація ролі та місця релігії в історії, культурі, стану буденної релігійної свідомості, ставлення до релігії різних груп і категорій населення; вміння застосовувати отримані знання у дослідженні проблем міжконфесійних та державно-церковних відносин.</p> <p><i>Методи, методика та технології, якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосовування на практиці:</i> методи збору та обробки соціологічної інформації; текстологічні методики; методи наукових досліджень з релігієзнавства; методи статистичної обробки та аналізу наукових досліджень; оцінка соціальних прогнозів.</p> <p><i>Інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати):</i> навчальні аудиторії; бібліотека; архіви; комп'ютерна техніка; технічні засоби навчання.</p> <p><i>Співвідношення обсягів загальної і професійної складових та вибіркової частини:</i> Обов'язкова частина – 40 кредитів, 67%; дисципліни, спрямовані на формування загальних компетентностей – 20 кредитів, 33%; дисципліни, спрямовані на формування фахових компетентностей – 10 кредитів, 17%; практики (науково-викладацька, дослідницька) – 10 кредитів, 17%. Вибіркова частина – 20 кредитів (33%).</p>
Орієнтація освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова з орієнтацією на підготовку науковців у галузі релігієзнавства.
Основний фокус освітньо-наукової програми	Спеціальна освіта та наукові дослідження з релігієзнавства. <i>Ключові слова:</i> феномен релігії, релігійна свідомість, релігійна ідеологія, релігійні культи, релігійні конфесії, державно-церковні та міжконфесійні відносини.
Особливості програми	Освітньо-наукова програма передбачає можливість проходження наукового стажування у зарубіжних закладах вищої освіти; спрямована на розвиток методологічної, дослідницької та іншомовної компетентностей. Окремі курси можуть викладатися англійською мовою.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Заклади вищої освіти та наукові установи, аналітичні центри; посади: старший викладач, доцент, науковий співробітник, старший науковий співробітник.
Подальше навчання	Доктор філософії може здобувати науковий ступінь доктора наук на науковому рівні вищої освіти, а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітньо-науковий процес здійснюється на засадах компетентнісного, системного, інтегративного підходів із застосуванням інноваційних, інтерактивних технологій, що визначає гуманістично-творчий стиль суб'єкт-суб'єктної

	взаємодії, дослідницький характер навчання. Під час останнього року навчання 100% часу відводиться на підготовку дисертаційної роботи до захисту.
Оцінювання	Оцінювання за усіма видами аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності у вигляді проміжного та/або підсумкового (семестрового) контролю, захист звітів з усіх видів практик.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність до наукового пошуку, організації та проведення наукових досліджень з метою розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем у галузі релігієзнавства.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1 Розуміння широкого кола світоглядних питань, системних зв'язків між явищами і процесами; критичне мислення; використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; аналіз міждисциплінарних явищ і процесів; реалізація власного аксіологічного та наукового потенціалу
	ЗК 2 Здатність до розуміння сучасної наукової методології; здатність до застосування методів наукового пізнання; проведення науково-дослідної діяльності; методологічно та технологічно грамотне здійснення наукового дослідження, інтерпретація його результатів; ефективне висвітлення і поширення знань щодо наукових досліджень та інновацій.
	ЗК 3 Готовність до наукового пошуку; здатність володіти методологією і методами дослідження з релігієзнавства; сформованість особистісно значущих якостей дослідника; розв'язання дослідницьких завдань шляхом розуміння фундаментальних основ релігієзнавчої системи знань; визначення мети, завдань, стратегії науково-дослідної діяльності; впровадження нових освітніх технологій у власну дослідницьку діяльність; генерування нових ідей, створення та інтерпретація нових знань відповідно до теми наукового дослідження.
	ЗК 4 Використання зарубіжного досвіду в реалізації завдань власного дослідження; використання іншомовних інформаційних ресурсів, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз; застосування іноземної мови у самоосвітній діяльності; здатність до науково-публікаційної активності на міжнародному рівні, що включає в себе підготовку наукових текстів іноземними мовами та їх публікацію у рецензованих фахових виданнях, індексованих у міжнародних наукометричних базах.
	ЗК 5 Здатність до реалізації професійної та науково-дослідної діяльності на основі знань про сучасні новації у релігієзнавчій системі знань.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1 Здатність до аналізу інформації з різних джерел, використання бібліотек (традиційних і електронних); професійне володіння основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації; ефективне використання мультимедійних технологій, програмного забезпечення для виконання науково-дослідних завдань у

	релігієзнавчій галузі.
	ФК 2 Здатність виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, дослідження, скласти робочий план теоретичного та експериментального дослідження у релігієзнавчій галузі, подавати в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності.
	ФК 3 Здатність до побудови алгоритму наукового дослідження у галузі релігієзнавства, використання релігієзнавчої методології; використання теоретичних та емпіричних методів наукового дослідження.
	ФК 4 Здатність до застосування методів соціології та статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження.
	ФК 5 Здатність до ефективного застосування методів викладання фахових дисциплін з релігієзнавства у вищій школі, здатність раціонально та науково обгрунтовано організувати самостійну роботу студентів.
	ФК 6 Здатність до різних видів історико-релігієзнавчого аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний, феноменологічний тощо); опрацьовувати джерельну базу дослідження; адаптувати і застосовувати релігієзнавчі ідеї у сучасну дослідницьку практику; використовувати формаційний та цивілізаційний підходи до осмислення різноманітних релігійних явищ і процесів у системі «людина – суспільство – природа».
	ФК 7 Здатність до диференціації наукової діяльності відповідно до спеціальності; ґрунтовно знати історію релігії, в тому числі й сучасні релігійні вчення і напрямки; володіти сучасним концептуальним апаратом релігієзнавства; вміння практичного реформування релігієзнавчих досліджень в Україні на основі аналізу зарубіжного досвіду та з урахуванням актуальних проблем сучасного релігієзнавства.
	ФК 8 Здатність до вивчення та модернізації існуючих дослідницьких методів, систем та технологій дослідження релігійних процесів і явищ; розуміння особливостей соціокультурного середовища та специфіки релігійних процесів; здатність аналізувати конвенціональні норми соціальної і культурної регуляції – національні й станові традиції, домінуючу мораль, світогляд, цінності, володіння високим рівнем релігійної толерантності та культури.
	ФК 9 Здатність аналізу відповідних інституційних норм соціальної організації – основних соціальних інститутів, економічних, політичних, конфесійних структур, закладів, установ та ієрархій; здатність розробляти й упроваджувати нові методи моделювання й оптимізації систем державного управління з урахуванням потенціалу функціонування релігійних інституцій.
	ФК 10 Здатність досліджувати та аналізувати державно

конфесійні відносини як систему суспільних відносин, здійснювати моніторинг і аналіз внутрішньої та міжнародної релігійної ситуації, розробляти інноваційні рекомендації стосовно підтримки в Україні міжконфесійної злагоди.

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1 Здатен до критичного мислення, розуміння широкого кола світоглядних питань, використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; реалізації власного аксіологічного і наукового потенціалу.

ПРН 2 Здатен до застосування методів наукового пізнання у аналізі релігійних процесів і явищ, проведення науково-дослідної діяльності, розробки та впровадження дослідницьких проектів, здійснення наукового дослідження й інтерпретація його результатів, ефективного висвітлення, поширення знань щодо наукових досліджень.

ПРН 3 Здатен до розуміння та використання положень нормативно-правової бази сфери вищої освіти та дотримання норм наукової етики під час дослідницької діяльності.

ПРН 4 Здатен до використання зарубіжного досвіду при реалізації завдань власного дослідження, використання іншомовних інформаційних ресурсів, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз, самостійної підготовка наукових публікацій до зарубіжних видань та участь у міжнародних наукових проектах.

ПРН 5 Здатен застосовувати знання іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, підготовки аплікаційних форм іноземною мовою; застосувати іноземну мову в самоосвітній діяльності.

ПРН 6 Здатен реалізовувати професійну та науково-дослідну діяльність на основі знань про сучасні новації в галузі релігієзнавства.

ПРН 7 Здатен знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію та використовувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних технологій. Здатен працювати з науковою інформацією зі спеціальних літературних джерел та мережі Інтернет.

ПРН 8 Здатен представляти в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності.

ПРН 9 Здатен працювати з науковими текстами, виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, скласти план дослідження.

ПРН 10 Здатен вибудувати алгоритм наукового дослідження галузі релігієзнавства, використовувати методологічні принципи релігієзнавчого дослідження, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначити порядок проведення дослідження і його етапи.

	<p>ПРН 11 Здатен до застосування соціологічних методів і методів статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження.</p> <p>ПРН 12 Володіє сучасними методами викладання фахових дисциплін з релігієзнавства у вищій школі, а також демонструє здатність раціонально та науково обґрунтовано організувати самостійну роботу студентів.</p> <p>ПРН 13 Здатен до компаративного аналізу складних явищ і процесів релігійного життя суспільства в контексті вітчизняних та зарубіжних наукових розвідок</p> <p>ПРН 14 Здатен до прогнозування наукової діяльності, до аналізу історичної динаміки та моделювання релігійних процесів і явищ.</p> <p>ПРН 15 Здатен до аналізу тенденцій розвитку сучасного релігійно-культурного середовища.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми складається з професорсько-викладацького складу кафедри філософії Інституту суспільства. До викладання окремих дисциплін, відповідно до їх компетенції та досвіду, залучений професорсько-викладацький склад: кафедри інформатики та математики, кафедри правознавства Інституту суспільства, кафедри англійської філології, кафедри теорії та історії педагогіки Гуманітарного інституту.</p> <p>Наукова спрямованість освітньо-наукової програми передбачає широку участь фахівців, що відповідають напряму програми, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки.</p> <p>Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує реалізацію освітньо-наукової програми, відповідають вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Для організації освітнього процесу належним чином облаштовано кафедри для науково-педагогічних працівників, є достатня кількість навчальних аудиторій для проведення аудиторних занять і індивідуальних консультацій. Приміщення оснащені комп'ютерною технікою, стаціонарною звуко- та відеозаписуючою апаратурою, SMART-технологіями, комплексом мультимедійної апаратури, проектувальними пристроями.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Бібліотечні електронні ресурси, електронні наукові видання, електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи, відеоресурси, хмарні сервіси Microsoft. Ресурси бібліотеки Університету надають доступ здобувачам до зарубіжних наукометричних та реферативних баз даних.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів між Київським університетом імені Бориса Грінченка та вищими навчальними закладами і науковими установами України.</p>
Міжнародна кредитна	<p>На основі укладених договорів, які передбачають академічну</p>

мобільність	мобільність із закордонними університетами-партнерами та у рамках програми ЄС Еразмус+.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе, після вивчення курсу української мови та на підставах, визначених чинним законодавством України.

II. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код компонента	Код (н/д, пр.)	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП				
ОК 1	ОДЗ.01	Філософія і методологія наукової діяльності	4	екзамен
		<i>Філософія науки</i>	2	
		<i>Загальнонаукова методологія</i>	1	
		<i>Наукова етика</i>	1	
ОК 2	ОДЗ.02	Стратегії наукових досліджень	6	
		<i>Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності</i>	1	
		<i>Інтернаціоналізація науки</i>	3	
		<i>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</i>	2	
ОК 3	ОДЗ.03	Наукова комунікація англійською мовою	10	екзамен
ОК 4	ОДФ.01	Актуальні проблеми філософського дискурсу	6	
		<i>Культурно-історичні передумови виникнення філософії</i>	2	
		<i>Фундаментальні аспекти Східного і Західного світогляду</i>	2	
		<i>Філософсько-світоглядні парадигми сучасності</i>	2	
ОК 5	ОДФ.02	Науково-дослідна інфраструктура в галузі	4	
		<i>Робота з періоджерелами і науковими текстами</i>	2	
		<i>Логіка наукових досліджень</i>	2	
ОК 6	ОП.01	Науково-викладацька практика	6	залік
ОК 7	ОП.02	Дослідницька практика	4	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			40	
Вибіркові компоненти ОП¹				
ВК 1	ВД_01	Науковий семінар з релігієзнавства	8	
		<i>Стародавні релігії / Новітні релігійні рухи</i>	2	
		<i>Релігії сучасності / Соціальна доктрина християнства</i>	2	
		<i>Актуальні проблеми теології / Релігії в глобальному світі</i>	2	
ВК 2	ВД_02	<i>Базові концепції філософії релігії / Релігійна комунікація</i>	2	
		Науковий семінар: Релігія та інтернет-технології / Науковий семінар: Церква як регулятор соціальних конфліктів	12	
Загальний обсяг вибірових компонент:			20	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ			60	

¹ з наведеного переліку аспірант самостійно вибирає одну дисципліну з кожного запропонованого блоку дисциплін

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Код	Компоненти освітньо-наукової програми	кредитів	Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами								Форма підсумкового контролю
			1 курс		2 курс		3 курс		4 курс		
			1	2	3	4	5	6	7	8	
I. Обов'язкова частина											
1. Навчальні дисципліни											
<i>Формування загальних компетентностей</i>											
ОДЗ_01	Філософія і методологія наукової діяльності	4	3	1						Наукова складова навчання в аспірантурі (робота над дисертаційним дослідженням)	екзамен
	<i>Філософія науки</i>	2	*								
	<i>Загальнонаукова методологія</i>	1		*							
	<i>Наукова етика</i>	1	*								
ОДЗ_02	Стратегії наукових досліджень	6	1	3	2						
	<i>Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності</i>	1	*								
	<i>Інтернаціоналізація науки</i>	3		*							
	<i>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</i>	2			*						
ОДЗ_03	Наукова комунікація англійською мовою	10	4	4	2						екзамен
Всього		20	8	8	4						
<i>Формування фахових компетентностей</i>											
ОДФ_01	Актуальні проблеми філософського дискурсу	6	2	2	2					Наукова складова навчання в аспірантурі (робота над дисертаційним дослідженням)	
	<i>Культурно-історичні передумови виникнення філософії</i>	2	*								
	<i>Фундаментальні аспекти Східного і Західного світогляду</i>	2		*							
	<i>Філософсько-світоглядні парадигми сучасності</i>	2			*						
ОДФ_02	Науково-дослідна інфраструктура в галузі	4			4						
	<i>Робота з періоджерелами і науковими текстами</i>	2			*						
	<i>Логіка наукових досліджень</i>	2			*						
Всього		10	2	2	6						
2. Практика											
ОП_01	Науково-викладацька	6					4	2			залік
ОП_02	Дослідницька практика	4						4			
Всього		10					4	6			
Разом за обов'язковою частиною		40	10	10	10		4	6			
II. Вибіркова частина¹											
3. Вибіркові навчальні дисципліни											
ВД_01	Науковий семінар	8				4	2	2		Наукова складова навчання в аспірантурі (робота над дисертаційним дослідженням)	
ВД_01.01	Стародавні релігії / Новітні релігійні рухи	2				*					
ВД_01.02	Релігії сучасності / Соціальна доктрина християнства	2				*					
ВД_01.03	Актуальні проблеми теології / Релігії в глобальному світі	2					*				
ВД_01.04	Базові концепції філософії релігії / Релігійна комунікація	2						*			
ВД_02	Науковий семінар: Релігія та інтернет-технології / Науковий семінар: Церква як регулятор соціальних конфліктів	12				6	4	2			
Разом за вибірковою частиною		20				10	6	4			
Разом за навчальним планом		60	10	10	10	10	10	10			

¹ з наведеного переліку аспірант самостійно вибирає по одну дисципліну з кожного запропонованого блоку дисциплін

Наукова складова освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання зі спеціальності 031 Релігієзнавство, результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю, становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Тематика наукових досліджень

1. Поліконфесійний вимір релігійного життя сучасного українського суспільства.
2. Глобалізаційні аспекти діалогу конфесій, цивілізацій і культур.
3. Проблема етнорелігійних меншин України в контексті міждержавних відносин.
4. Взаємовідносини Церкви та держави у вітчизняній православній традиції: історичні засади та реалії сьогодення.
5. Вплив інформатизації суспільства на сучасну релігійну комунікацію.
6. Пропагандистська спрямованість релігійної комунікації у сучасній інформаційній війні в Україні.
7. Міжконфесійний діалог у просторі вітчизняної релігійно-культурної традиції: проблеми та перспективи.
8. Етнополітична проблематика міжцерковних відносин вітчизняного православ'я.
9. Неорелігійний процес в Україні в контексті світового глобалізаційного розвитку.
10. Проблема етнорелігійної ідентифікації в контексті входження України у європейський культурний простір.
11. Роль релігійних організацій у моральному вихованні суспільства.
12. Роль релігійних організацій у врегулюванні збройних конфліктів.

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

**IV. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньо-наукової програми**

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	BK1	BK2
ЗК 1	+			+					
ЗК 2	+	+			+		+		
ЗК 3		+			+		+		+
ЗК 4			+		+		+		
ЗК 5	+	+				+	+		+
ФК 1	+	+			+		+		+
ФК 2	+				+		+		+
ФК 3					+		+		
ФК 4		+					+		
ФК 5	+					+			
ФК 6					+		+	+	+
ФК 7				+	+		+	+	+
ФК 8	+				+		+	+	+
ФК 9		+			+	+	+	+	+
ФК 10				+	+		+	+	+

**V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компонентами освітньо-наукової програми**

Позначки програмних результатів навчання та освітніх компонентів	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	BK1	BK2
ПРН 1	+			+	+			+	+
ПРН 2	+	+			+		+	+	
ПРН 3		+					+		
ПРН 4			+		+		+		
ПРН 5			+		+		+		
ПРН 6					+	+	+	+	+
ПРН 7		+			+		+		+
ПРН 8	+		+		+	+	+		
ПРН 9					+		+		+
ПРН 10	+	+						+	+
ПРН 11		+			+				
ПРН 12						+			
ПРН 13	+	+			+			+	+
ПРН 14	+	+						+	+
ПРН 15	+	+			+			+	+